

[Chr. Madsen.]

af arbejdslønnen? Jeg tror, at hvis man går den vej, vil der være mulighed for at få de arbejdsløse til at beskæftige sig med noget mere nyttigt, få dem omskolet, få dem gjort til aktive borgere, så at de, hvis der er mulighed for at flytte arbejdskraften fra et område til et andet, kan placeres dér, hvor der er brug for dem.

I øvrigt har vi den opfattelse, at arbejdsløshed er noget, der bliver påtvunget folk. Mennesker har i almindelighed ikke selv ansvaret derfor; det er de økonomiske dispositioner, der træffes, og den politik, der føres, som har det største ansvar for, at arbejdsløsheden, også den, vi har i øjeblikket, i det hele taget eksisterer.

Arbejderne må efter vor opfattelse have nøjagtig samme ret til af staten at kunne forlange fuld erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, som landbruget har vist os at det kunne skaffe sig. Nu siger landbrugets fortalere, at man skal løbe en risiko også i perioder, hvor det går nedad. Jeg har ikke lagt mærke til og heller ikke kunnet finde tal frem for, at landbruget, når det fremfører sine krav om fuld erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, taler om, at der skal løbes en risiko fra landbrugets side.

Vi har altså den opfattelse, at arbejderne lige så vel som andre samfundsgrupper må have erstatning for tab af arbejdsfortjeneste, i særdeleshed når dette bliver påtvunget dem gennem arbejdsløshed.

Vedrørende lovforslagets enkelte bestemmelser har jeg en hel del bemærkninger at gøre. Ifølge § 1, punkt 1, forhøjes refusionen fra 80 pct. til 85 pct. for kasser, hvor gennemsnittet af understøttede dage er over 15. Jeg mener, der er grund til at overveje en yderligere forhøjelse for de kasser, man kan kalde opsamlingskasser, og her tænker jeg først og fremmest på Dansk Arbejdsmands og Specialarbejder Forbunds Arbejdsledshedskasse.

Angående forhøjelsen af dagpengenes maksimumsbeløb fra 17 kr. til 19 kr. for forsørgere og overgangen fra pristalsregulering til regulering på grundlag af den gennemsnitlige faktiske timeløn har jeg også nogle bemærkninger. Fra april 1960 til april 1961 er den gennemsnitlige timefortjeneste, som i henhold til arbejdsløshedsloven angiver totredjedeles- og fire-

femtedelesgrænsen, steget med 24 pct. Går man ud herfra, skulle understøttelserne forhøjes med 4 kr. 8 øre. Ifølge arbejdsgivernes statistik er realtimelønnen fra april 1960 til april 1961 steget med 9-10 pct. for faglærte, 11-13 pct. for ufaglærte og 12 pct. for kvinder. Alt tyder på en større stigning fra april 1961 til april 1962. Det vil altså igen sige, at hvis der skal være et rimeligt forhold mellem arbejds løn og arbejdsløshedsunderstøttelse, skal man op på betydelig større forhøjelser end de her foreslåede.

I bemærkningerne til lovforslaget går man ud fra en stigning i arbejds lønnen på 11,6 pct. fra april 1960 til april 1961, men der nævnes intet om stigningen fra 1961 til 1962. Heraf fremgår igen, at understøttelsen ikke kommer til at stå i et rimeligt forhold til arbejdsindtægten, og der er i bemærkningerne til lovforslaget en bemærkelsesværdig udregning, hvori der står, at hvis understøttelsen skulle reguleres efter pristallet, skulle den forhøjes med 50 øre. Denne beregning viser klart og tydeligt, hvor utilstrækkelig pristalsreguleringen har været indtil dato, og at det er rigtigt, at vi kommer væk fra denne pristalsregulering. Jeg er dog ikke overbevist om, at den nye regulering, der er foreslået, er tilstrækkelig og rigtig, og jeg vil gerne opfordre den højtærede socialminister til om ikke nu så senere at give en forklaring på, hvad grunden er til, at når man undersøger arbejdsindtægten her i vort land, får man flere forskellige billeder heraf på grundlag af det foreliggende materiale. Hvis man går ud fra arbejdsdirektørens tal, beregnet pr. august 1960, er timelønnen 6 kr. 20 øre. Det er den timeløn, man går ud fra i forbindelse med totredjedelesgrænsen og firefemtedelesgrænsen. Tager man arbejdsgivernes statistik og forsøger at finde frem til timelønnen på samme tidspunkt, kommer man til 6 kr. 2 øre. Tager man statistisk departements timeløn for samme periode, kommer man til 5 kr. 76 øre.

Det er muligt, at det er mig, der ikke har forstand på at læse dette statistiske materiale; men kunne man i hvert fald ikke i det statistiske departement finde frem til oplysninger, så folk på en nogenlunde fornuftig måde kan blive klar over, hvordan de beregninger er sammensat, hvad man skal forstå ved dem; og hvilke